

Hovland

Koralpartita nr. 1: Seks variasjoner over «Gjør døren høy, gjør porten vid», op. 7; *Elementa pro organo*, op. 52; Orgelkoraler hefte 4; Fire interludier til *Missa Vigilate*, op. 67; Kortere komposisjoner for orgel, op. 135; Koralpartita nr. 8 over «Guds kyrkjefolk, syng» («Margit Hjukse», folketone fra Sauherad), op. 159
Anders Eidsten Dahl, orgel
LAWO Classics LWC1078
(77 minutter) 1 2 3 4 5 6

Her er et tvers igjennom veldreid program av orgelmusikken til en komponist som gikk bort for bare et par år siden, men som allerede var begynt å gli inn i glem-selen. Når hørte du sist et av hans orkes-terverk på en konsert, kanskje bortsett fra hans *Fanfære og koral*? Gjennom hans mange komponistår varierte Hovlands stil bredt, kanskje neoklassisk polyfoni tidlig i karrieren via en utstrakt flørt med modernismen og en retur til tonaliteten i senere år. Men verkene her, presentert i mer eller mindre kronologisk rekkefølge, avslører at disse stilene kunne leve sammen: Koralpartita nr. 1 (1947) er Bach-inspirert og *Elementa pro organo* (1965) er uttrykt modernistisk, men de påfølgende

verkene plukker fritt fra begge ytterpunkter. Du hører også hint av Hindemith, Widor og andre komponister – men uansett stil er den grunnleggende ærlig-heten i musikken åpenbar. Slik var Hovland av natur. Jeg besøkte ham hjemme i Fredrikstad for omtrent tyve år siden, og tilbrakte en ettermiddag i hans selskap. Han var slående rett frem og ærlig, og totalt uaffektet. Den åpenheten speiles direkte i musikken, og jeg finner den direkte oppløftende: den er virkelig givende å lytte til. Anders Eidsten Dahl spiller strålende, og LAWO har gitt ham førsteklasses innspillingslyd.

Grieg ed. **Grainger** Klaverkonsert i a-moll, op. 16; **Grieg** Klaverkonsert i b-moll (fragment); **Grieg/Evju** Klaverkonsert i b-moll, **Grieg** transkr. **Evju** «Med en vandlilje», op. 25, nr. 4; «En drøm», op. 48, nr. 6
Carl Petersson (klaver); Prague Radio Symphony Orchestra, dir. Kerry Stratton
Grand Piano GP689
(56 minutter) 1 2 3 4 5 6

Her er en CD med Griegs klaverkonsert som er forskjellig fra andre – den rommer mange forskjeller, faktisk. For det første får den klaverkonserten vi kjenner, den i a-moll, opus 16, en heidundrende fremørelse av Carl Petersson – men i den utgaven som Percy Grainger diskuterte med Grieg kort tid før komponisten døde, da de ble enig om mye raskere tempi. Deretter spiller Petersson fragmentene av den b-mollkonserten Grieg påbegynte i 1883, og så fragmentene i sitt nye hjem, den konserten Helge Evju (født 1942) nå har realisert. Den er i fem sammenkjedede deler og underholdende hele veien, full av slående ideer og overbevi-

sende teksturer. Hva den ikke er hele tiden, er «griegsk»: i passasje etter passasje kunne Evju like overbevisende hevde at han hadde rekonstruert Rakhmaninovs klaverkonsert nr. 0. CD-en avsluttes med to transkripsjoner fra Evju av Grieg-sanger – transkripsjoner i Godowsky/Earl Wild-form, og like vellykkede. Evjus artikkel i CD-heftet avslører at han har laget et antall slike transkripsjoner, og kvaliteten på disse to tyder på at han burde spille inn de andre uten nølen. Ingen CD for puristene, altså, men en som normale mennesker som du og jeg kan ha stor glede av.

Jurovski
Symfoni nr. 5, op. 79;
Russiske malere
Norrköping Symfoniorkester,
dir. Michail Jurovski
CPO 777 875-2
(74 minutter) 1 2 3 4 5 6

Kanskje du tror du gjenkjenner navnet Vladimir Jurovski? Denne komponisten er faktisk bestefar til dirigenten av samme navn, og denne innspillingen er dirigert av Jurovskien i midten, Mikhail, sønn/

far av Vladimirene. Vladimir den eldre, som ville fylt 100 i år, skrev fem modne symfonier på toppen av de fire han skrev som tenårings. Symfoni nr. 5 ble fullført i 1971, og Jurovski døde året etter, bare 56 år gammel. Tonespråket er en slags russisk *koiné*, plassert et sted mellom Tsjaikovskij og Prokofjev, og du hører ekko av Mussorgskij, Mjaskovskij og Sjostakovitsj, men det er mye individualitet her, og han behandler orkesterfarger mesterlig. Den 5. inneholder tre store satser, 20, 10 og 13 minutter lange, og Jurovski fyller disse svære rommene med myndige, mektige og svært russiske tanker; han finner seg klart til rette med å arbeide i så stor skala. Jevgenij Barankins tekst i CD-heftet tyder på at

den bevisst oppblåste marsjen i finalen kunne inneholde et skjult anti-sovjetisk budskap, i stil med Sjostakovitsj. Orglets inntreden i en flammende og til slutt rasende koral, var en ekte overraskelse. Suiten *Russiske malere* (1956) rommer seks «symfoniske bilder», inspirert av en serie malerier som Jurovski så på en utstilling (enda et Mussorgskij-ekko) – et av dem utgjør CD-coveret. Når du hører dem, forstår du hvorfor Jurovski hadde en så høy stjerne som filmkomponist. Og med disse dynamiske fremførelsene gjør sønnen virkelig stas på sin far.